

‘De manier waarop we met elkaar omgaan bepaalt alles’

Greenfluencer-genomineerde zet zich in voor meer waardering voor het groenvak en dus betere kwaliteit

GREENFLUENCER

Van Kemenade stond jarenlang aan het roer bij het bedrijf Ploegmakers. Onder zijn leiding gingen de drie Limburgse Vebego-groenbedrijven op in Attender Groen. Inmiddels is Van Kemenade operationeel directeur van Vebego Groen, een samenvoeging van de Vebego-groenbedrijven in Nederland. Hoewel hij altijd in grootschalige organisaties heeft gewerkt, zoekt hij kwaliteitsverbetering altijd in de terugkeer naar menselijke waarden. 'Kwaliteit kun je niet afdwingen met een binaire benadering. Het werk wordt gedaan door mensen, bovendien een gevoelige soort mensen. Als zij gewaardeerd en erkend worden, doen ze hun werk met plezier. Dat geldt niet alleen voor hoveniers, maar voor de hele mensheid, zo toont de piramide van Maslov aan. Als mensen hun werk met plezier doen, volgt de kwaliteit vanzelf', zo verklaart Van Kemenade.

De CEO merkt overigens op dat steeds meer opdrachtgevers op basis van kwaliteit aanbesteden. 'Dat kan ook niet anders, gezien de opgaves waarvoor ze staan en omdat groen daarin een belangrijk puzzelstuk is. Maar het is net zo belangrijk om te sturen op de kwaliteiten van de medewerkers. Niet alleen zijn zij verantwoordelijk voor de uitvoering, ook hun dienstverlenende mentaliteit verdient groot respect.'

Hele wijk opknappen

Van Kemenade heeft bijna zijn hele leven met integraal groenbeheer te maken gehad, al mocht het beestje die naam vroeger nog niet hebben. Van Kemenade vertelt: 'Ik heb aan het begin van mijn groencarrière gewerkt bij de voorloper van idverde in Veldhoven, hoveniersbedrijf De Noo. Ik was gedetacheerd bij de gemeente Eindhoven en werkte met collega's van de gemeente aan het groenbeheer in de wijk. We trokken door de wijk, vervoerden als jonge honden het onderhoudsmaterieel met een bakfiets en later met een busje. We deden allerhande werkzaamheden en hielden de wijk op niveau door gras te maaien, kanten te knippen, te schoffelen, bomen te snoeien. Tegenwoordig heet dit "integraal groenbeheer" en werken we veelal met beeldgestuurde geïntegreerde contracten.'

Beeldsystematiek

Vanaf eind jaren 90 maakten frequentiebestekken in rap tempo plaats voor beeldbestekken. Van Kemenade was destijds hoofduitvoerder bij Ploegmakers en kreeg veelvuldig te maken met

Greenfluencer-genomineerde Peter van Kemenade (58), operationeel directeur van Vebego Groen, maakt zich al zijn hele werklevens sterk voor goede kwaliteit in het integrale groen. Niet alleen van het groen zelf, maar ook en vooral van de groenmedewerkers. 'Als het met hun werkplezier snor zit, volgt de kwaliteit vanzelf', aldus Van Kemenade. Hij pleit voor het doorbreken van de negativiteit die is ontstaan door de boetecultuur in de beeldsystematiek voor grootschalig onderhoud. De afgelopen twintig jaar heeft Van Kemenade alles uit de kast getrokken om de dialoog met opdrachtgevers op gang te brengen.

Auteur: Karlijn Raats

beeldbestekken, met name bij de gemeenten Eindhoven en Tilburg. Beeldbestekken vragen een heel andere aanpak van aannemers; ze moeten dan veel meer zelf nadenken over het tijdstip en de frequentie van de werkzaamheden.

‘Men heeft onderschat welk effect beeldsystematiek heeft op de mensen’

Effect beeldsystematiek op de mensen

‘De beeldsystematiek won snel aan populariteit. Het leek gemakkelijk om in de communicatie met beleidsmakers een beeld af te spreken waar de aannemer naartoe moet werken’, legt Van Kemenade uit. ‘Maar het toezicht op beeldcontracten bleek lastig. Hierdoor ontstonden de keuringen. Daarin wordt rationeel naar het groenbeeld gekeken; er wordt gekeurd op centimeters en percentages! Deze rationele benadering van de groenkwaliteit leidt vaak tot discussies over de vraag of het werk goed of fout is uitgevoerd. Het jammere is dat de uitvoerende groenmedewerkers deze negativiteit meekrijgen en dat tast hun werkplezier aan. En dat terwijl we de mensen in het groen zo graag willen behouden door hen te waarderen omwille van hun liefde voor het groen!’

In de recente crisisjaren is er veel bezuinigd op openbaar groen en veel werken werden aanbesteed op basis van de laagste prijs. Van Kemenade: ‘Deze prijsvechtersmarktwerking deed de populariteit van het groenvak en de groenbranche ook al geen goed. Zeker wat betreft het onderhoud zijn we nu zo’n beetje de schoffelbranche in de algemene beeldvorming.’

Terug naar gemoedelijke sfeer

Hoewel het de laatste paar jaar in het groen duidelijk beter gaat met het sturen op kwaliteit, breekt Van Kemenade nog steeds een lans voor respect voor groenmedewerkers. ‘Waarom oogsten hoveniers alleen maar lof en erkenning voor aanlegwerkzaamheden, maar hangt er een negatieve sfeer rond het onder-

houd? We moeten terug naar vroeger met onze mindset.’

Van Kemenade beweert niet dat vroeger alles beter was, maar pleit er wel voor om de hoveniers van nu meer erkenning te geven en meer ruimte te gunnen om hun werk op een leuke manier te doen. Dat was vroeger wel het geval, volgens Van Kemenade.

‘Tuinman is het op een na oudste beroep dat er bestaat. Een tuinman was van oorsprong een bereidwillige, praktische alleskunner met verstand van zaken, die tijd had om met de klant of de bewoner te praten. Toen ik vroeger de wijk in ging met de gemeentelijke buitendienst, dronken we vaak een bakje koffie bij de mensen en maakten we hier en daar een praatje. Dat hoorde erbij en maakte het werk leuk. Iedereen wil toch een leuke dag hebben? Dan wordt er vanzelf hard en goed gewerkt. Groenmensen zijn nog steeds intrinsiek bevoegen en zijn gelukkig weinig veranderd. Maar de rationele benadering van de beeldsystematiek staat als het ware haaks op hun DNA.’

Maximale waardering

Van Kemenade benadrukt dat we juist zuinig op de medewerkers in het groenonderhoud moeten zijn, gezien de belangrijke rol die ze spelen bij de grote vraagstukken van tegenwoordig op het gebied van klimaatadaptatie, biodiversiteit en een leefbare woon-werkomgeving.

‘Hoveniers zijn mensen, geen maaimachines’

Hij komt terug op de dienstverlenende instelling die medewerkers in het groenonderhoud volgens hem hebben. ‘Ik heb de definitie van dienstverlening eens opgezocht in de Dikke Van Dale. De omschrijving luidt: “de hulp die een persoon, instantie of onderneming biedt aan het publiek”. Groenmedewerkers zijn

intrinsiek dienstverlenend en kiezen bewust voor het groene vak. Deze bereidwillige mensen, die zo veel van hun vak houden, moeten we hun bevoegenheid niet ontnemen; we moeten die maximaal waarderen.’

Kentering

Gelukkig is er de laatste tijd een verandering gaande: opdrachtgevers durven de kanteling te maken naar vrijere uitvragen. Van Kemenade beaamt dat. ‘De gemeente Vught is een mooi voorbeeld. Die wil een transitie maken van beeldgestuurd beheer naar klimaatadaptief beheer. We zien bijvoorbeeld ook vaker dat blad mag blijven liggen omdat het deel uitmaakt van het natuurlijke ecosysteem, en er wordt gefaseerd gemaaid omwille van een grotere biodiversiteit.

Kortom, het is een fantastische ontwikkeling dat men afstapt van het esthetische, decoratieve beeld omdat andere dingen belangrijker zijn. Er moet nog veel veranderen, maar dat de transitie wordt ingezet door opdrachtgevers is alvast een begin. Hierdoor zullen de positie en de beeldvorming van groenonderhoud op termijn verbeteren, en dat is niks te vroeg.’

